

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Sistem upravljanja intervencij v primeru nenadnega onesnaženja Jadranskega morja

Mednarodna vzporedna revizija 7 VRI: Republika Albanija, Bosna in Hercegovina, Republika Črna gora, Republika Hrvaška, Italijanska republika, Republika Slovenija

Revizija smotrnosti poslovanja

Revizijsko obdobje: 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019

Revidiranci:

Ministrstvo za okolje in prostor,
Ministrstvo za infrastrukturo,
Ministrstvo za obrambo,
Uprava RS za pomorstvo (URSP),
Uprava RS za zaščito in reševanje,
Agencija RS za okolje (ARSO),
Direkcija RS za vode (DRSV) in
Luka Koper

URSP je prejela **133** obvestil
o onesnaženju morja

89 izrednih dogodkov v LUKI KOPER,
ki so imeli za posledico onesnaženje
morja manjšega obsega

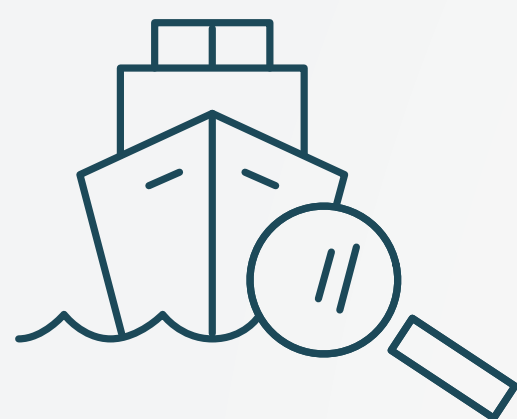

2 VEČJA INCIDENTA

- **2017** (Debeli rtič) nasedla ladja
- **2019** (Koprski zaliv) skorajšnje nasedanje ladje zaradi prehitrega vplutja in bližine obale

Ker do večjega onesnaženja morja k sreči ni prišlo,
smo lahko proučevali le **podlage**, ki določajo urejenost sistema
pripravljenosti in ukrepanja v primeru onesnaženja.

✔ Preventivni ukrepi se izvajajo

Nadzor

- ✔ **Nadzor** pomorskega prometa se skozi leta **izboljšuje**
- **Niso še izvedene vse aktivnosti** za vzpostavitev zelene ravni **spremljanja in nadzora pomorskega prometa**
- **Tveganje za kontinuiteto inšpekcijskega nadzorstva**

IZVEDENI UKREP

- V 2021 odprt nov nadzorni center
- Kadrovska popolnitev pomorske inšpekcije

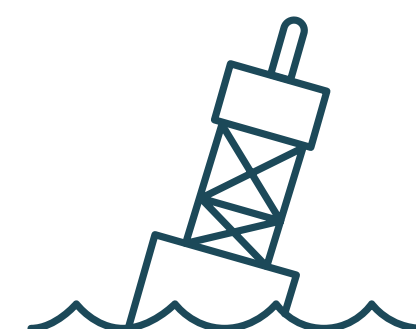
Napovedovanje vremena in stanja morja

- ✔ **Postopno nadgrajevanje sistema** hidroloških in meteoroloških **meritev**
- **Omejitve** pri zagotavljanju potrebnih podatkov

IZVEDENI UKREP

Sklenjen sporazum o sodelovanju med URSP in ARSO

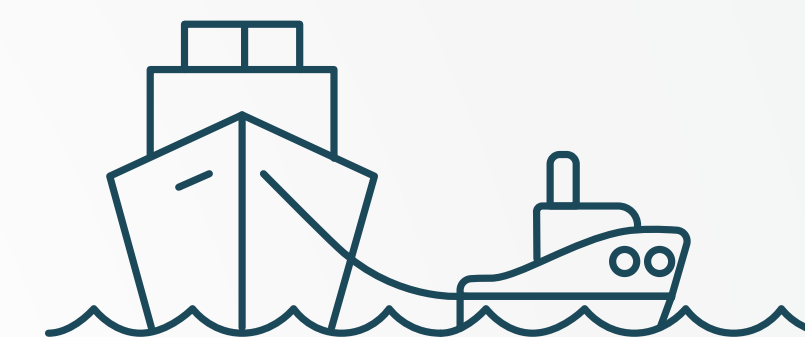
Vzdrževanje objektov za varnost plovbe

- Potekalo je na podlagi **17 let stare koncesijske pogodbe**

IZVEDENI UKREP

V letu 2021 izveden postopek za izbiro novega izvajalca

Pilotaža in vleka plovil

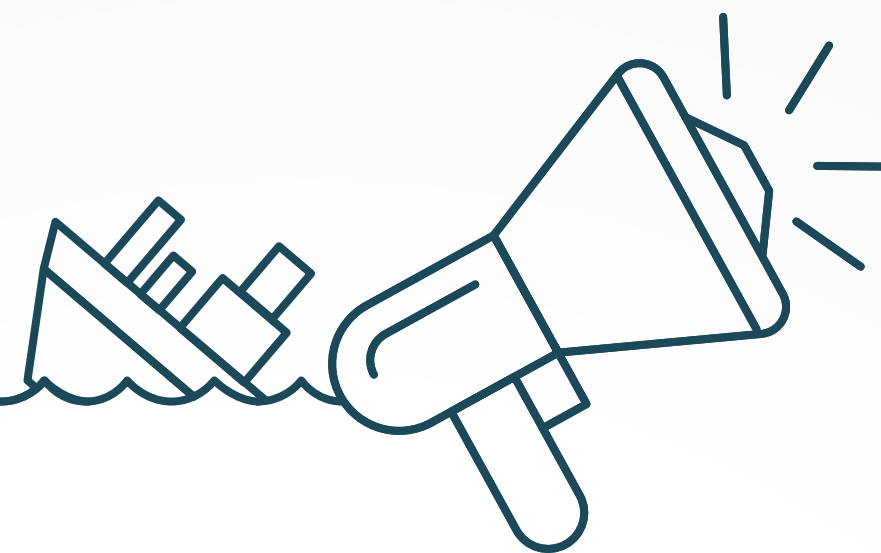
- **Poročanje o težavah:**
 - **previsoka hitrost ladij** in nepripravljenost vlačilcev ob vplutju ladje
 - **neustrezno število vlačilcev** pri privezih/odvezih ladij
 - **pomanjkljivosti pri komunikaciji** pilota z nadzornikom

IZVEDENI UKREP

Sprejeti novi predpisi za izboljšanje stanja, omejitev hitrosti ladje ob vplutju

Ukrepanje v primeru nesreče

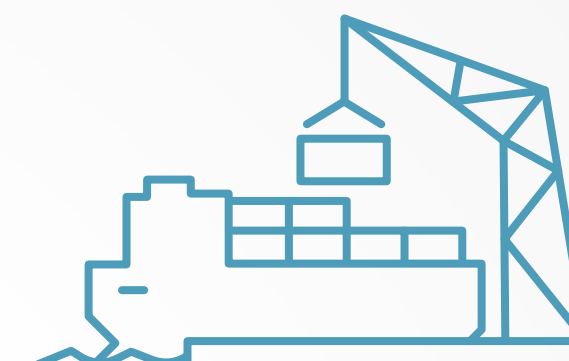
MANJŠA NESREČA
razlitje do 5 t

Obvladujejo redne enote in službe

območje notranjih
morskih voda in
teritorialnega morja
URSP

obala
DRSV, koncesionar

območje,
kjer je podeljena
vodna pravica
Imetnik vodne pravice

LUKA KOPER

- izvaja ukrepe za preprečitev onesnaženja v akvatoriju
- ima svoj načrt ukrepanja za obvladovanje manjših in srednje velikih razlitij
- varnostno nadzorni center Luke Koper (24/7) o razlitju **obvesti odgovorne osebe** in **aktivira** potrebne **sile**
- vzpostavljena je posebna enota za varovanje morja, hčerinska družba INPO d.o.o. skrbi za odpravo posledic onesnaženja
- v primeru **večjega razlitja se aktivira** **regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči na morju**

PODLAGE IN POSTOPKI ZA UKREPANJE

✓ **Podlage in postopki za ukrepanje so sprejeti**

✗ V vodnih dovoljenjih **niso vedno navedene obveznosti imetnikov vodnih pravic**, prav tako ni jasno določeno, kdaj imetniku vodne pravice nastopijo obveznosti

✗ **Niso povsem jasne pristojnosti glede čiščenja obale**

VELIKA NESREČA

razlitje več kot 5 t ter večje onesnaženje obale

Aktiviranje načrta zaščite in reševanja ob nesreči na morju

(aktiviranje sil in sredstev zaščite, reševanja in pomoči)

načelo postopnosti

1. organi, enote in službe civilne zaščite
2. državni organi in njihove enote in službe
3. nevladne organizacije
4. ostali (vlačilci, koncesionar za čiščenje obale, **Luka Koper** idr.)

Ob zaključku revizije pravne podlage za pomoč Luke Koper v primeru nesreče niso obstajale

v primeru pomanjkanja sil in sredstev lahko Vlada RS zaprosi za mednarodno pomoč

Kam z odpadki?

- ➖ Ravnanje, ko so **obstoječe kapacitete za shranjevanje** zaoljenih vod in ostalih nevarnih odpadkov zapolnjene, **ni določeno**
- ➖ Na državni ravni **ni določen in urejen prostor za začasno skladiščenje večje količine odpadkov** in pobranih snovi

IZVEDENI UKREP

Potekajo aktivnosti za izdelavo protokola ravnanja z odpadki in za določitev lokacije začasnega skladiščenja

PODLAGE IN POSTOPKI ZA UKREPANJE

- ✓ **Podlage in postopki za ukrepanje so sprejeti**
- ✓ Izdelan je regijski **načrt zaščite in reševanja ob nesreči na morju**. Manjkajo načrti dejavnosti za 3 ključne deležnike: URSP, MOP, DRSV, preostali načrti niso ažurni
- ⚠ **Treba je razmisliti o izdelavi državnega načrta zaščite in reševanja ob nesreči na morju**
- ✓ **Obstajajo mednarodni sporazumi in konvencije**, na podlagi katerih lahko Republika Slovenija sodeluje z drugimi državami, ko potrebuje ali nudi pomoč

Zagotavljanje pogojev za ukrepanje

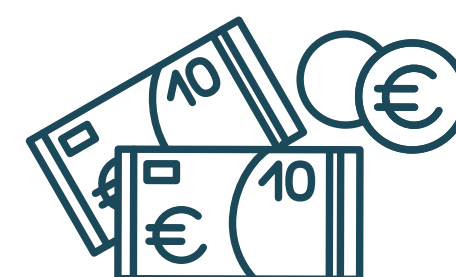
Osebjem in oprema

- ✓ Redno izvajanje vaj in usposabljanj ter priprava analiz
- ✓ Imamo novo plovilo in primerno opremo za ukrepanje ob manjšem onesnaženju
- ✗ **Nepopolni podatki**
 - Ni bilo skupnega pregleda nad vso razpoložljivo opremo in nad osebjem, ki bi bilo lahko vključeno v ukrepanje ob veliki nesreči
 - Ni ocene potrebne opreme za ukrepanje, ki bi upoštevala tudi obseg prometa in tovor, ki se prevaža izven slovenskega morja

IZVEDENI
UKREP

- Izdelan pregled nad opremo in osebjem
- Izdelan načrt aktivnosti za pripravo skupnega seznama manjkajoče potrebne opreme

Financiranje

MANJŠE ONESNAŽENJE

Sredstva se zagotavljajo v okviru izvajanja redne dejavnosti (URSP, DRSV, Luka Koper in imetniki vodnih dovoljenj)

VEČJE ONESNAŽENJE

Sredstva se zagotovijo v okviru proračunske rezerve

Problem povračila stroškov intervencij

- ✗ **Nedorečena pravna podlaga za povračilo stroškov intervencije** od povzročitelja onesnaženja

URSP
stroške intervencij
nosi URSP

Luka Koper
stroške intervencij
nosi povzročitelj

če ukrepa

MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

- Sistem ukrepanja v primeru manjših onesnaženj je bil **delno učinkovit**
- ⊖ Pripravljenost na ukrepanje ob večji nesreči **ni bila učinkovita**

Računsko sodišče je revidirancem izdalo:

7 popravljalnih ukrepov

13 priporočil

Treba je skrbeti za dobro mednarodno sodelovanje z vsemi državami, ki ležijo ob Jadranskem morju. **Večje onesnaženje** v katerem koli delu Jadranskega morja **predstavlja veliko ekološko nevarnost** za vsako posamezno državo, ki leži ob njem.